

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főter 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyiltterben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

Andor Károly
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
terméérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

Pünkösdi ünnepén.

Irta: Demeter János.

Falkus, 1904. május 20.

Üdvözölt légy ünnepek koro-
nája: piros pünkösdi napja!

Szívünk édes hozsannájával
köszöntünk csodaszép, virágos,
derült, meleg, harmathullató má-
jusnak ünnepe: pünkösdi!

Üdvözlünk és köszöntünk, hisz
te vagy a virágzás, a szüzi ter-
mészet termékenységének phá-
rosa, ünnepe, napja; a virágok
hónapjának legmegragadóbb szim-
bolizmusa; fényes nap, mely a
legmagasabb ideálizmusban csú-
csosodik ki akkor, midőn az em-
ber lelkét égre emeled a földi
göröngyökről. Igen! Kiemelsz
minket a mindennapi élet szürke,
egyhangu világából, sejteted ve-
lünk, hacsak egy pillanatra is is-
teni fölséged melegségét, hogy
érezzük valóban, egész mivoltá-
ban emberi voltunkat, méltósá-
gunkat!

Oh, mert az a szellem, az a
hit, az az erő, az a szeretet,
mely a pünkösdkor leszállott
szentlélek által öntetett ki az
apostolokra s ezek által bámu-
latos erővel a világegyetemre,
mely magasztos lelkesedésével
tette gyújtotta a világ szívét:
a pogány Rómát is, melyből mil-
lió és millió lélek keres, talál és
lel enyhet, vigasztalást, hathatós,
tápláló reményt s bizodalmat: csak
te általad lett birtokunk, tulaj-
donunk: égből leszállott, kiönte-
tt szentlélek!...

S a szellem él, itt lakozik
közöttünk, erősít, biztat, bátorít,
miként az apostolokat; csak mi

vagyunk gyengék, bátortalanok
s erőt engedünk venni mimagun-
kon a lemondásnak, a kételkedő
csüggedésnek. Pedig minden csak
híuság, minden csak hamis bees-
vág: erő és erkölcsi szilárdság
nélkül!... Ezen erő, erkölcsi
bátorság: égi adomány.

Piros pünkösdi napján, a láng-
nyelvekben alászállott szentlélek
ünnepe a bátorságnak, az erő-
nek, az erkölcsi szilárdságnak
lelkét kérjük a magyar haza
fiaira. Igen, a bátorságét, azon
bátorságét, mely a Jordán folyó
együgyü halászeit fellelkesítette,
vitte, üzte, hajtotta, vezette a
hamis istenek centrumába, a vi-
lág metropolisába Rómába, a
stoicus bölelelet szellemi köz-
pontjába Athénbe, a görög szig-
etekre, az ázsiai sivatagokra s
Afrika sivatagjaira, hogy el-
nyerjék a vértanúság pálmáját a
szeretet igéinek hirdetéséért.

Ezen bátorság, erő, erkölcsi
szilárdság munkált az emberi
nemben századokon át akkor is,
midőn a fenevadak körmei alatt
kiserkedt vérről áztatták az aréna,
a Colosseum arénájának homok-
ját, midőn törhetlen elszántság-
gal szembeszállottak a Caesárok
istenített hatalmával, midőn ezer
veszedelem között keresték fel
idegen, eddig soha nem ismert
és rejtett világrések vad népeit
az őserdőkben, a sivatagokban,
hogy az igazi világosság égi láng-
ját, a humanizmus mécsét föl-
gyujtsák a pogányság fekete éj-
szakájában.

És nálunk?

Oh! az Árpádokat, a szent Ist-
vánokat, Lászlót, Kálmánt, IV.

Két leány.

A Zemplén számára írta: Krausz Ferenc.

Közeledik a szombat. Megket-
tőtett erővel, szorgalommal dolgoz-
nak a gyárban az idős asszonyok
egy, mint a fiatal leányok. Egyik a
másikat iparkodik felülmúlni, hogy
azután szombaton a boldog aratáskor
annál jobban eldieskedhessék, hogy
ő bizony többet keresett.

Dolgoznak, mert dolgozniok kell.
Dolgozniok kell, hogy bár keser-
ves munkával, meg szerezhessék ke-
nyerőket. Keserves a munkájuk, de
soknak arcán mégis a nem várt, bold-
dog megelégedés ül s szívesen türi el
helyzetét, csakhogy tisztességes uton
juthasson kenyérhez. Ezen szorgalmas,
egyszerű lányok mellett láthatni több
létláb ácsorgót, akik gunyos mosoly-
lyal ajkukon megvetik azon társnői-
ket, kik még akkor is nehezen moz-
dulnak el helyükről, mikor már a
esengő pihenésre szólítja őket.

De most szorgalmas, dologtalan
egyaránt megmozdul, készülődik, fogja
kis, nádból font kosarát, melyben
kenyeret s egy kis hideg ételt hozott
magával délre.

A gyárban elesengették a hat

Bélát, Nagy Lajost, hollós Má-
tyást, a Hunyadiakat, Kinizsit,
Boeskayt, Thökölyt, Bethlent, a
Rákóczyakat s azon számtalan
félisteneket szintén a bátorság,
az erkölcsi erő, szilárd jellem s
az imádandó honszerem tüze,
lángja, szövétneke vitte, üzte,
sarkalta a nép, a hon, a nem-
zet java, igazának kiküzdésére,
munkálása halhatatlanságának gló-
riája érdekében ezer vész és vi-
har között sem rettenő, cso-
dás akciókba. Ah, mert e Pro-
metheuszok honszerelmének égi
lángja, erkölcsi erejük, bátorsá-
guk, meggyőződésük megrendit-
hetetlen szilárd ereje és a hithű
lelkességük legyőzött minden aka-
dályt, áttört minden gátat, melyet
az erőszak, a zsarnokság uralma
emelt az isteni, az örök igazságok
diadala elé.

Hiába zörgött a rablánc, hiába
csikorogtak a börtönök ajtai, hi-
ába lobogtak a máglyák lángjai,
hiába folytatta véres munkáját
a bakó, az igazság, a törvény,
az isteni jog győzedelmének hi-
tét, reményét és szeretetét nem
irhatták ki onnan!... Ime! így
volt ez hajdan, évezredek, száza-
dok előtt. És így van ez ma is.
De kell, hogy így legyen a jövő-
ben is.

Ezen szent és magasztos ün-
nepen két eszme, két mystikus,
két szimbolizmus ragadja meg
lelkemet, mely fölséges, dicső és
halhatatlan allegóriája a Pünkösdi-
nek. Az ókori hitregék pogány
költői említenek egy *Prometheusz*
névű szobrászt, ki egykor mű-
vészi ihlettel elkapatva gipszből,
avagy sárból művészileg perfect

órát s a csemetyü szavára a munkás-
leányok tódulnak ki a széttárt kapu-
kon. Leri róluk a nélkülözés és szen-
vedés, melyek életpir helyett halál-
sápadt színt festenek arcukra. Cso-
portosan mennek, s minden utcánál
eltűnik egy-két vézna alak, hogy is-
mét folytassa ott, ahol elhagyta, hogy
ismét büzös, egészségtelen levegőben
töltse el idejét.

Különösen kettőn akad meg mind-
járt a megfigyelőnek szeme, kik szelid
arcifejezésükkel magukra vonják
mindenki figyelmét. Gyorsan lépke-
nek egymás mellett, míg rövid idő
mulva eltűnnek egy régi, földszintes
ház pincelakásában. A kis szobács-
kában teljes tisztaság uralkodik s a
csendet csak egy-egy mély sóhaj
zavarja meg.

A kisebbik leány, Erzs, szelidebb
arcifejezésű, míg a nagyobbik arca
némi irigységet tükrözött vissza.

Jó barátok s a nagyobbik min-
dig el szokott barátnőjének lakására
menni, mielőtt hazamegy, mert anyja
egy távolabbi gyárba jár dolgozni s
a lakás kulcsát magával viszi.

A nagyobbik rossz utra tévedt,
hogy szegény testvéreit eltarthassa,
mert a kevés pénzéből, melyet ő és

embert formált s azon epekedett:
miképp adhatna szobrának életet,
erőt. Míg ekképp tűnődik, *Minerva*
istennő megszánta az aggodó
művészt s megígéri neki, hogy
az égiek bőséges admánytárából
valamivel részesíteni fogja alkot-
mányát. *Minerva* istennő közben-
járására *Prometheusz* az égbe
ragadtatván körülnéz: vajjon mit
vihetne el onnét, mi volna az,
mi önmaga alkotta szobrának
életerőt kölcsönözne. Tűnődése
közepette meglátja a természet
éltetőjét: a tüzes napot, ennek
lángoló kerekéin meggyújtott egy
forgácsot, hirtelen leszáll a föld-
re az ég tüzével és azt szobrának
mellébe lopja, mely azonban
élni, lélekezni és beszélni
kezd. Ez a mese, mely igazolja,
valóságá teszi a mi isteni *Promet-*
heusunk *Jézus* tettét, cselekedet-
tét, ígéretének beváltását abban,
hogy alkotmányának a ma kiön-
tetett *Szentlélek* tüzével, erejével,
fényével életet adjon. És a
szív, a föld égüi, lángolni kezd
e naptól fogva az emberekben
az Isten örök szeretetétől. Mert
a tűz mint a leghatalmasabb elem
az istenséget jelképezi, ezért
szólt *Mózes* így: „*A mi Istenünk*
emésztő tűz“ (Móz. V. 4. 24.) És
a szentírásban a tűz egyszersmind
jelképe a szeretetnek, vagy a
Szentléleknek „*mert a Szentlélek*
maga a szeretet“. Valamint a tűz
némely tárgyakban pl. a fában,
kovakőben — elrejtve — él és
létezik és csak dörzölés vagy
ütés által csalatik ki azokból:
úgy a *Szentlélek* is titkos, elrejt-
ett módon lakozik az emberi
szívben s csak akkor ad magáról

anyja keresett, nem élhettek meg. A
kisebbik mindig csak kezével kereste
kenyerét, de ő is vágat kapott a
könnyebb megélhetésre s már-már
szintén teljesen elzülött, csupán azért,
hogy szegény anyjának több kereset-
tel diekedhessék. A nagyobbik már
már teljesen belétörődött helyzetébe,
s úgy érezte, hogy ez másképp nem
is lehet, annak így kell lennie. A
kisebbiknek azonban nem volt egy
nyugodt pillanata, nem hagyta nyug-
ton lelkiismerete s mindig csak mag-
gát vonta felelősségre, maga magától
kérdte: *Édes Istenem*, miért is van
ez így, miért hagytam el az igaz
utat?

Lelkében még nem aludt ki a
szikra, mely tisztességét táplálta, de
nagyon kevés kellett ahhoz, hogy e
kis parázs, e mindig új-új erővel lángra
lobbanó parázs teljesen kialudjék. Be-
teg lelke tehát egy olyan emberre
szorult, aki megakadályozza azt, hogy
teljesen elbukjék.

S nem kellett ily férfit keresnie.
Már régen volt egy ily férfi, aki tiszta
vonzalommal volt iránta. S éppen en-
nek köszönhetette bukását a leány. A
nagyobbik irigy szemmel nézte, hogy
Erzs mily szerencsés. Mindenáron

Nyomdász-majális

a tüdőbeteg nyomdászok szanatóriuma javára, hétfőn, Pünkösdi másod-
napján, Bock kerthelyiségében.

Kezdeté délután 5 órakor.

világító, melegítő életjelt, fényt, midőn a szív a szenvedések által érintetik, csapások, üldözések által ütöttek, vagy midőn kiárad bensőnkől a jó isten szeretete, elének ragyog a hit világa, a remény szelid csillaga és bágyadt lelkünkön átfuval üdítőleg az isteni irgalom pünkösdi szellője, amidőn, hogy úgy mondjam, mintegy kiáradjunk bensőnkől, a lelkünkől is a külsőleg érezhető, forró szeretetet.

És ezen szeretetnek, mely Istent összefűzve tartja az emberrel, örök emlékjele a gyönyörű szívárvány s valahányszor a szívárvány egymásba olvadó hét színének gyönyörűségén elmerengnek, mindig a szentlélek jut eszembe, ki maga a békesség vigasztaló szívárványa. Mert valaminthét fő színe van a szívárványnak, azonképen hét fő ajándéka van a szentléleknek. Ezen hét fő ajándék kiadásának, kiöntésének ünnepe, napja, emléke a piros pünkösdi.

Boruljunk le e napon, szemünket emeljük az égre s magunkba szállva a hit, remény és szeretet erejének szilárd bátorságával kérjük a ma kiöntött szentlélek hét ajándékát arra, hogy adjanak szárnyakat, melyektől segítettve, fölülemelkedhessünk e földi lét homályos ködén ama fenséges magaslatra, hol az ő ajándékai jótékony fuvallat gyuanánt felszítják és állandó gyönyörben tartják lelkesedésünk tüzeit, hogy olthatatlan vágygyal, ihlettel, bátorsággal munkálhassuk emberi hivatásunk örök kredóját: a szép, a jó és nemes örök egyháromságát.

Állami polgári leányiskolánk új hajléka.

— május 21.

(K. S.) Egy igen becses és sürgős feladatot oldott meg a közoktatási miniszter Sátoraljúj hely városához intézett azon leiratával, melyben új hajlékot engedélyez a helybeli állami polgári leányiskolának. A nemzeti gondolat, a kulturális megerősítés és a lendülésnek indult helyi tanügyi előrehaladás szempontjából bizonyára őszinte örömet fog kelteni ez

meg akarta rontani boldogságát s ezért rávezette a rossz utra, aminek meg is volt a kívánt eredménye: a legény elmaradt.

A leány könyezve gondolt mindig vissza a boldog időkre, mikor Elekkel tölthette napjait. S gyöngye elméjével nem is tudott feleletet adni magának, hogy hát miért is van ez így? Már el is felejtett mindent, mikor egyszerre csak nehéz férfi-lépteket hallott a pincének homályos lépcsőin. Szinte kővé meredtek mindketten. A kisebbik az örömtől, a nagyobbik az irigységtől és félelemtől. Nem is akartak hinni szemeiknek. De való volt, amit láttak.

A férfi nyakába borult és úgy kérte Erzsit:

— Édes Örzsém, áldom az egek Urát, hogy ismét a régiék lehetünk. Boocsáss meg, amiért elhagytalak, amiért a kohlományokra hallgattam.

A leány kiragadta magát a férfi karjaiból.

Elek meglepődve bámult a leányra:

— De Örzsébetem, szivem, miért menekülsz előlem? Miért nem szeretsz? Szeress, én szeretlek.

— Nem, nem érdemlem meg. Az

a leirat városunk közönsége körében. Mikor néhány évvel ezelőtt felállítottuk a polgári leányiskolát, éreztük, hogy az iskola akkori állapotában nem maradhat meg. Es csakugyan évről-évre fokozottabb mértékben hangzotak fel panaszok az iskola épületére, hogy beosztása kényelmetlen, tantermei egészségtelenek és általánosságukban türethetetlenül mizerábilisek.

Ezért nagy városunk minden tanügybarátjának az öröme és meleg a lelkesedése, hogy a miniszter belátva kérelmeink jogosultságát, most egy rendeltetésének minden tekintetben teljesen megfelelő új hajlékot rendelt az állami polgári leányiskolának. A népes látogatottságu intézet ujjaépítése kiválóan nagy vívmány városunkra nézve. Ime, ez a szerető vágyódás, mely mindnyájunk szívében ott él városunk virágzó fellendüléséért, most örvendetes mértékben nyert ki-elégítést.

Az obligát gratulációnál sokkal őszintébb és melegebb elismeréssel fogja ezért a város Hadik Béla gróf főispánt és Beregszászy István kir. tanfelügyelőt köszönteni, mert csak az ő derék buzgó munkálkodásuknak és lelkiismeretes közbenjárásuknak sikere és eredménye, hogy új polgári leányiskolát kapunk. Hasonlóképen szép részt kell juttatni a dícséretből Gyulay Károly polg. leányiskolai igazgatónak, aki ittléte óta folytonosan napirenden tartotta és sürgette az új iskola építését.

A miniszteri leiratot, mely az építendő iskola tervezetét is tartalmazza, a következőkben mutatjuk.

Mindenekelőtt jelezzük, hogy az új épületre nézve az állam kiköti magának a betáblázást, mely esetben az állam fog gondoskodni az épület fentartásáról. A tantereket is az állam fogja fizetni. Az új iskolát a polgári leányiskolai épület udvari hátulso részében építik fel. Az új épületben lesz négy tanterem, rajzterem, tornaterem és tanári szoba, az utcára néző régi épületet pedig igazgatói lakásnak, iskolai könyvtárnak és szertárnak fogják átalakítani. Az új építkezés költségeire 41 ezer korona, a régi épület ujjaalakítására pedig két ezer korona van előirányozva, úgy hogy 43 ezer koronába kerülne az összes építkezés. Ehhez az összeghez az állam 23 ezer koronával akar hozzájárulni, a még szükséges 20 ezer koronát pedig a város adná. Tekintve, hogy a város a polgári leányiskola építkezési céljaira már régen tartogat 15 ezer koronát, ujabban tehát csak 5 ezer koronát kell még megszavazni a városnak.

Mostan pedig — és erre mi is figyelmeztetni akarjuk az illetékes hatóságot — ehhez a vívmányhoz

nem kohlomány, mint rólam mondtak. Igen, igaz az minden igaz, mit rólam hallottál, én a rossz utra tévedtem.

A nagyobbik leány, ki még előbb az irigység terhe alatt roskadozott, felegyenesedett s szeme az örömtől sugárzott.

A férfi szemeiben erre sajátságos fény villant meg, mely nagy örömet árult el s a nagyobbik lányon megvetően végig járta szemeit, felpattant:

— Igen, igen, tisztában vagyok helyzetemmel. Nézd Erzsit, mint ül az öröm e szörny arcán, mert bevallottad bűnöd. Nem, te bűnös nem vagy. Ez itt, ez kényszerített a bűnbe, ez erőszakolt belé. Megbocsátok, mert amit tettél, az nem a te bűnöd, az ennek büne, kit most majd az irigység öl meg.

A leány vonakodott megközelíteni a férfit s egyre csak azt hajto-gatta:

— Nem vagyok érdemes, nem érdemlens meg. Boocsáss el, megöl a szégyen.

A férfi most szinte parancsolólag szólott:

— Jer, jer! Megtudtam mindent.

kétségkívül a legjobban simul az az óhaj, hogy semminemű halogatást ne szenvedjen a polgári leányiskola felépítése. Fogjanak minél hamarabb hozzá az építési munkálatokhoz, hogy legkésőbb a jövő iskolaév nyarán a leányiskola új hajlékába költözködhessen.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Felsősegély. A Király Öfelsége — mint értesülünk — főispánunknak a kormányhoz tett ajánlatára a kőporubai r. kath. és g. kath. iskola építési költségeinek fedezésére 200 korona legfelsőbb segélyt adományozott.

(Szabadságolás. Az alispán dr. Szent-Györgyi Zoltán arvaszéki jegyzőnek f. hó 16-tól június 1-ig terjedő szabadságot engedélyezett.

(Bizottsági ülések. A közigazgatási bizottság legközelebb f. évi június 13-án délelőtt 9 órakor, az állandó választmány f. hó 25-én, és június 6-án d. e. 9 órakor tart ülést. Június 6-án d. e. 11 órakor a vármegyei számonkérőszék, június 13-án d. u. 3 órakor pedig a gyámügyi felelőviteli küldöttség ülésezik Hadik Béla gróf főispán elnöke alatt.

(Köszönetnyilvánítás. Mád nagyközség képviselőtestülete f. hó 11-én tartott rendkívüli közgyűlésében Os-váthi Mátyás képviselőtestületi tag indítványára lelkesedéssel elhatározta, hogy Nyíri Sándor honvédelmi miniszternek, aki tudvalevőleg mádi birtokos, a mádi esendőrőrsnek gyors felállításáért köszönetét fölíratilag kifejezi.

HIREK.

Pünkösdi.

— máj. 21.

Szentlélek ünnepe az év legszebb szakába esik. A természet legerőteljesebb pompájában dicszik s derűs ég mosolyog az emberiségre, mely lázas tevékenységét rövid időre megszakítva áhítatos ájtatossággal a mindeneket alkotó Teremtőhöz emeli föl lelkét.

A menyek Urához fordulunk ezen a szent ünnepen, hogy vezérleje lép-teinket a jóhoz, hogy adjon erőt és áldást mindennapi munkánkhoz. Kezeinket összetéve szépen fohászko-dunk, hogy amikor az ünnep múltával kezeink ismét dolgosan sürgölődni fognak, siker koronázza a fáradozást, legyen, amennyi szükséges a megélhetéshez, ne fenyegetse sorscsapás a mieinket s forduljon beljebb házunkba a szívesen várt vendég: a boldogság, mely oly keveseknek adatik meg.

Amit akartak, nem érték el. Én szeretlek most is, szeretlek jobban, mint azelőtt.

A leány most már bátran karolta át a férfi derekát, mert megtudta, hogy a rossz utra hogyan került, és sirva könyörgött:

— Boocsáss meg, irgalmazz, édes Elekem. Rossz utra tévedtem, de azért mindig reád gondoltam.

A kisebbiknek meg volt alapítva jövője. E pillanatok egy szép éltet teremtettek számára. Boldog volt, menyben képzelte magát. A férfinak úgy kellett őt tartania, az öröm elkábitotta. Megelégedéssel nézett a leány után, aki szégyenkezve, összetörten igyekezett föl a törött lépcsőkön, keresve azokat, mintha soha azokon nem járt volna.

A leány meg egyre csak siránkozott, esedezett:

— Szeretsz-e? Nem feledtél-e? Boocsáss meg! Szeress! A férfi nem felelt. Felelet helyett a lány nyakába borult s csak később, mikor már kisé magához tért, akkor sutto-gta lassan, szinte alig hallhatóan:

— Szeretlek! Megbocsátok! Imá-dlak!

Teljes, tökéletes boldogság azonban nem lévén, meg kell elégednünk testvéröcsésével: a megelégedettség-gel, az pedig olyan vendég, akit legtöbbször csak hívni kell és megjele-nik. A boldogság, vagy legalább az azt megközelítő állapot Istennek — mondhatnók — közvetlen adománya; csak tőle eredhet, csak tőle kaphat-juk; a megelégedettséget ellenben a Mindenható dús ajándék-tárházából mindenki önmaga veheti el magának, csak felfogásunknak a viszonyokhoz való alkalmazása kell hozzá.

A nyughatatlan, telhetetlen ember azonban megmászsa a tudományok égbe törő hegyóriáit s nem veszi észre a mellette fekvő, önmagát kínáló, boldogságot adó megelégedettsé-gel. Csak minél többet a földi javakból, — ez a jelszó, — ki kell használni az ész, a furfangosság, a tapasztalatok segítségével a természet minden erejét, ki kell deríteni minden titkos, elrejtett hatalmát, ez a tudomány dic-séretes célja. Dícséretes — mondjuk — mert azért adatott meg az ész, hogy éljünk vele. Am visszaélünk vele, ha másra nem, csak erre használjuk. A tudományos buvárkodás, épp úgy, mint a sablonos, fáradszt munka sivárrá teszi az életet, neme-sebb hivatásától fosztja meg azt, ha nem jut a léleknek alkalmá, hogy az alacsony földi nyüzsgés-forgás fölé emelkedhessék néha-néha.

Ime ismét beköszöntött pünkösdi, a kereszténység szép ünnepe! Nem-e ugy hangzik az, mint udvrivalgás? S egyuttal igaz ünnepiességgel, mely az imára gondol. A köznapok mohó fáradozása megszűnt s felviradt a jámbor ájtatosság és a világi szóra-kozás napja.

Emeljétek ki az ünnepet a hét-köznapiság sorvasztó egykedvűségéből! Menjétek az Isten házába és merítsetek ott bizodalmat, keressétek fel a természetet és szerezzétek tőle új erőt és életkedvet! Imával, sétával, nemes játékkal üljétek meg az ünnepet, hogy üde maradjon szívetek — lelketek! Vessétek számot önma-gatokkal! Hiszen, ha kopárrá nem akarjátok tenni lelki világotokat, mindig kell, hogy önbírálatot gyakoroljunk tetteink fölött. Alig mulik el nap, melyen ne tévedtünk volna le arról a rendes utról, melyet lelkiismeretünk szigorú sugallata szerint követnünk kellett volna.

Aki szokva van ahhoz, hogy Istennek és önmagának beszámoljon gondolkodásáról és tevékenységéről, az sohasem fog eltávolodni a Mindenható oltártól, annak hű életkísérője a remény, hit és szeretet. Annak pün-kösdi is ünnep lesz, a szó legtisztább értelmében s az nemes gyönyörűség-gel fogja élvezni örömeit.

A magasra törekvő lángnyelvek pedig isteni jelképei annak az igaz, zavartalan boldogságnak, melyben csak akkor lehet részünk, ha a menyek-hez irányítjuk gondolatainkat.

Hétköznapokon dolgozzunk tehát, hogy legyen célja életünknek, de ünnepnap imádkozzunk és elmélked-jünk, hogy el ne merüljünk a földies-ség posványába.

Legyen piros pünkösdi boldog ün-nepe mindenkinek, aki jót akar és cselekszik! —i.

Lapunk legközelebbi száma a pünkösdi ünnepek miatt folyó hó 26-án jelenik meg.

Rendjelviselési engedély. A Király megengedte, hogy futaki gróf Hadik Miksa II. o. követségi tanácsosi címmel és jelleggel felruházott es. és kir. követségi titkár a pápai szt. Szylveszter rend középkeresztjét elfogadhassa és viselhesse.

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Hanke Rezső budapesti lakost cukorgyári ellenőré kinevezte és szolgálatátelre a szerencsi cukor-gyárhoz osztotta be. — Kozlik Ist-ván volt szerencsi járásbíróági díj-nok a csurgói kir. járásbíróshoz ír-nokká nevezetett ki.

— **Személyi hír.** Baranosi Józsa Gábor alezredes, a helybeli zászlóalj megtekintése végett f. hó 19-én és 20-án városunkban időzött.

— **Kinevezés.** A Hivatalos Lap legutóbbi száma jelenti, hogy a király Raisz Gedeon dr. belügyminiszeri osztálytanácsost közegészségügyi főfelügyelővé nevezte ki. Az új főfelügyelőt kinevezése alkalmából vármegyénkből sok barátja és tisztelője üdvözölte. Raisz Gedeon dr. a nagymihályi kórháznak volt egykor főorvosa.

— **Érettségi biztosok.** A helybeli r. kath. főgymnáziumban az érettségi vizsgálatokat ez évben is **Szieber Ede** kassai kir. tanker. főigazgató fogja vezetni. — A homonnai felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálataira dr. **Zorn Vilmos** kassai kir. jogakadémiai tanárt küldötte ki a vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszter.

— **Jótekonyság.** Gr. **Andrássy Sándor** a homonna-bresztői tűzkárosultaknak 1200 korona értékű épületfát adományozott. A nevezett főúr a múlt évben is tetemes pénz és anyagi segélyben részesítette a tűzvést által érzékenyen sújtott falu népét.

— **Megszólaltak az új harangok.** Lapunk legutóbbi számában említettük, hogy a sátoraljaujhelyi róm. kath. templom új harangjait már a toronyba huzták; az első ünnepélyes beharangozás ma délelőtt történt s a kint járó közönség figyelemmel hallgatta különösen a nagyobb harangot, melynek kellemes, mély melancholikus hangja a kassai Orbán harang hangjára emlékeztet; a pünkösdi ünnepek alkalmával tehát már az új harangok fogják a híveket templomba szólítani; melyért elismerés illeti **Katinszky Geyza** főesperest, ki buzgó utánjárása s a hívek közti gyűjtése által rövid idő alatt lehetségessé tette a régi harangoknak újakkal való felszerelését.

— **Szobrot Kiss Ernőnek!** *Székely Elek* polgármester következő felhívást bocsátotta ki: Felhívás! Torontál vármegye hölgyei tervbe vették, hogy az aradi 13 vértanú egyikének **Kiss Ernő** honvédtábornoknak ott szülő földjén Nagybeeskerek város közterén szobor emeltessek. A szobor létesítésével nem csupán a hős férfi lesz megörökítve, de ama nagy idők emléké, főként a hazaszeretet imádatát gloriálják általa. Tekintettel arra, hogy abban a megyében, hol annyi nemzetség lakik, még egyetlen egy mű sem hirdeti a magyarság supremációját; kívánatos, hogy a szobormű létesíttessék és pedig impozánsan, a hős emlékéhez méltóan. Felkérem Sátoraljaujhely város hazafias közönségét, hogy a Kiss Ernő volt honvéd tábornok, aradi vértanú szobrára adakozni sziveskedjék. Az adományok ide a polgármesteri hivatal címére küldendők. Sátoraljaujhely, 1904. évi május hó 16-án. *Székely Elek* polgármester.

— **Kormánybiztos.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. **Csánky Dezső** országos levéltárnokot a m. kir. tudományos akadémia rendszeres tagját a sárospataki főgymnasiumban tartandó érettségi vizsgálatokhoz kormányképviselővé rendelte ki.

— **Tűzek a vármegyében.** A veres kakas pusztítása ijesztő mérveket kezd ölteni a vármegyében. Az utóbbi napokban három helyen pusztított a tűz. **Legyesebénye** községben folyó hó 13-án d. u. 2 órakor **Gyuricza Mihály** gazda házában tűz ütött ki és ennek következtében még 6 ottani gazdának lakóháza a hozzá tartozó melléképületekkel és a bentlévő gazdasági felszerelésekkel és butorokkal elégett. A kár mintegy 8000 korona. A tűznek keletkezése ismeretlen. A

házak nagyobb részt biztosítva voltak. — **Rátka** községben f. hó 17-én délelőtt 11 órakor szintén tűz ütött ki **Bekker Miklós** gazda házában. A tűz a nagy szél miatt oly nagy arányokat öltött, hogy 2 és fél óra alatt 23 gazdának a lakóháza, 30 melléképülettel mintegy 30000 korona értékben leégett. A tűz lokalizálása — mint értesülünk — első sorban a helyszínre érkezett tállyai tűzoltóságnak és csendőrségnek az érdeme. A tűznél megjelent **Bernáth Béla** országgyűlési képviselő is és a népet segédkezésre hívta fel. Kivonult még a helyszínre a szerencsi tűzoltóság is. Az épületek biztosítva voltak s így a kár megtérül. A tűz keletkezésének oka itt is ismeretlen. — **Lasztoméron** e hó 18-án a délelőtti órákban tűz ütött ki, mely alkalommal 10 ház égett le, ezek közül a **Weinberger Arthur** nagybirtokos tulajdonát képező Szemere-féle kastély is. A helyszínre a nagymihályi tűzoltóság **Eperjesy Lajos** dr. főparancsnokkal az élén kivonult és tevékenyen vettek részt az oltási munkálatokban úgy, hogy nekik köszönhető, hogy a tűz nagyobb mérveket nem öltött. A közigazgatási hatóság részéről **Fejér Elemér** szolgabíró volt jelen, aki a rend fenntartása érdekében tette meg a szükséges intézkedéseket.

— **Halált szívesség tételért** **Bekker István** rátkai legény a múlt hó 13-án sorozáson volt Szerencsen. Sorozás után egy barátjával, akinek nevét eddig kipuhatolni nem sikerült, hazafelé indultak. A Bekkerék kapujához érve, az idegen arra kérte társát, mutassa meg neki az ongai utat, mire Bekker egész gyanutlanul tovább indult vele. Alig mentek 200 lépésnyire, az idegen Bekkert minden ok és szó nélkül egy ólmos végű bottal fejbe ütötte és elfutott. **Bekker** magához térve, haza ment és azóta mindig fejfájásról panaszkodott, míg aztán f. hó 16-án d. u. meghalt. A csendőrség jelentésére f. hó 17-én **Rombauer Edgárd** szerencsi kir. albiró, két orvos szakértővel Rátka községbe ment, ahol a hulla boncolása alkalmával megállapították, hogy Bekker a múlt hó 13-án kapott ütést következtében koponya-törést szenvedett és ennek folytán agy-fájás lépett fel, mely feltétlenül halálos volt. Most a csendőrség lesz hivatva kideríteni, hogy ki volt az a jóbarát, aki a másik szívességéért ilyen rútul fizetett meg. *T. H.*

— **Bó áldás.** **Vibranyes Jánosné** szül. Majoros Erzsébet helybeli vincellér neje folyó hó 17-én két leánygyermeknek adott életet, míg a harmadik, a fiu halva született. A leánygyermek egészségesek és valószínűleg életben maradnak.

— **A hulla-csonkítók.** Megirtuk annak idején a kis-kemenzei parasztok borzalmas tettét. Most, hogy a hulla-csonkítók a járási főszolgabíró felelősségre vonták, a következőket írja rólok a „Homonna és Vidéke”: A tettesek egytől egyig még nagyon sötét lelkűek, bambák, kik a középkori boszorkányságban vagy varázslatokban szentül hisznek és egy esőpet sem érzik magukat bűnösöknek, sőt a tulajdonképeni varázsló egy öreg ősz paraszt a legnagyobb részletességgel mesélte el undorító tettét és együgyűen mesterségének vallotta. Teljes lelki nyugalommal vallotta be, hogy a halott fejét egy rozsz fejszével vágta és amidőn ez nem eléggé jól ment, egy sulyos ekevasal vágta el a törzsétől, majd a mellkasát egy bieskával vágta föl s kivette a szívet, melyet kétféle váltott s visszahelyezte, levágott fejét pedig a koporsóhoz szögezte, abban a reményben, hogy ilyen helyzetben, többé nem jár haza ijeszteni. **Isépy** tb. főszolgabíró a legnagyobb jóakarattal igyekezett a buta népet felvilágosítani, őket tettük ostobaságáról meggyőzni, amit szomorú arcukról ítélve, aligha vettek figyelembe, mert váltig azt hajtogatják, hogy most a legutolsó éjjelen is ijesztett. A varázslót

valamint a banda minden tagját a főszolgabíró elzárásra és kisebb-nagyobb pénzbüntetésre ítélte.

— **A kereskedelmi alkalmazottak kongresszusa.** A kereskedelmi alkalmazottak kongresszusa iránt, amely tudvalevőleg június 5-én tartatik meg Miskolcra, a legnagyobb érdeklődés nyilvánul a vidéki kereskedelmi alkalmazottak egyesületei részéről. Sátoraljaujhelyből is több kereskedelmi alkalmazott jelentette be a kongresszuson való részvételét.

— **Emberölés Tállyán.** Folyó hó 15-én a szerencsi kir. járásbírósnak a tállyai csendőrség táviratilag jelentette, hogy a községben d. u. 5—6 óra között **Sarkadi Pienta János** tállyai lakost, **Bucsák József** és ifj. **Vizsvóczki György** tállyai lakosok régi haragból kifolyólag késekkel és botokkal megölték. A távirat vétele után **Rombauer Edgárd** szerencsi kir. albiró, dr. **Gábor Gyula** orvossal a helyszínre utazott, ahol a hullát felboncoltatta. A gyilkos legényeket a kik már büntetett előéletűek, a csendőrség elfogta és a szerencsi kir. járásbírósnak börtönébe szállította.

— **Jegyzők táncmultsága.** A varannói és sztrókói járásnak jegyzői kara a vármegye községi és körjegyzői egyesületének Varannón tartandó közgyűlése alkalmából, az országos jegyzői árvaház javára Varannón f. hó 28-án este 9 órakor zártkörű táncmultságot rendez. Beléptidij: személyjegy 3 korona, családjegy 10 korona. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Idegen helyen dolgozó iparosnak külön iparigazolványt váltani nem kell.** Ezt mondta ki a kereskedelemügyi miniszter a kassai kereskedelmi és iparkamara kérdésére, amely egy felmerült ügyből kifolyólag hozzá kérdést intézett.

— **Az ideai katonai gyakorlatok.** Az ezidei csonka katonai évben nagyobb gyakorlatok nem lesznek amiatt, mert a május 9-én bevonult újoncok csak július első felében lesznek anynyira kiképezve, hogy a két éves katonákkal együtt járhasanak gyakorlatra. A nagygyakorlatok helyett csak dandárgyakorlatok lesznek szeptember 1-től 15-éig, amikor az 1901. évben besorozottakat hazabocsájtják. Az ezidei elmaradt gyakorlatok helyett azonban a jövő évben, 1905-ben Keeskemét környékén lesznek hadtestgyakorlatok, amelyekben előreláthatólag a király is részt fog venni.

— **Dr. Grosz Dezső** sátoraljaujhelyi ügyvéd hosszas betegsége után haza érkezvén, ügyvédi irodájának vezetését átvette.

— **Érdekes találmány.** **Bajta Ernő** tállyai születésű mechanikus, jelenleg a Miskolcra állomásozó cs. és kir. 65-ik gyalogezredben szolgáló tizedes, — kinek villanygépezet terén több érdekes találmányról, így a tavalyi custozai katonáünnepélyen bemutatott új szerkezetű automobiljáról, továbbá a télen készített földön és vizenjáró benzinmotorjáról annak idején nagyon elismerőleg írtak a lapok, — jelenleg ismét egy új, katonai célokra szánt találmánnyal lépett a nyilvánosság elé. A katonai fegyvereknél az irányzék helyes állítása céljából oly fontos távbeeslési eszközlésére szolgál ez az általa újabb feltalált nagyfotosságy készülék, mely a most elszigetetlen forgalomban levő Roxantics-felét pontosság és gyors használat tekintetében jóval felülmúlja. A készülék azon alapszik, hogy a közelebb vagy távolabb eső tárgyak képei kisebb, vagy nagyobb sűrűségű tüllszöveten, üveg, vagy kaucsuk-lemezen jobban, vagy kevésbé tökéletesen vehetők ki. E célra egy táveső szerkezet szolgál, melynek végére egy odaerősített tengely körül forgatható s félkör alakú rézlemezbe helyezett, különböző sűrűségű üveg, vagy tüllablakcskák illeszthetők. Ezek mindenike a százanként felvett lépések számával van megjelölve. A találmány

kipróbálása Miskolcra a katonai gyakorlóterén ejtetett meg és teljes eredményének bizonyult. **Bajta Ernő** e távbeeslési készüléket a legfinomabb kivitelben akarja előállítani. Bizonyosra vehető, hogy e praktikus magyar találmány nemcsak a monarchia hadseregében, hanem csakhamar egész Európában el fog terjedni.

— **Majális.** A nagymihályi állami iskola tantestülete az iskola növendékei részére folyó hó 25-én a „Vörösház” erdőben majális rendez. Indulás az állami iskola főépületéből reggel pontban 8 órakor. A gyermekek étkezése fél 12 órakor kezdődik. A felnőttek ebédje pont 1 órakor lesz. Akik az ebéden résztvenni óhajtanak, sziveskedjenek **Chira László** tanító urnál azt bejelenteni.

— **Dunky fivére** cs. és kir. udvari fényképészek tisztelettel tudatják a n. é. közönséggel, hogy a nyár folyamán minden hét vasárnap és hétfő napján — s így már legközelebb május hó 22. és 23-án (**Pünkösöd első és második napján**), — fognak **Juhász Jenő** telken lévő műtermékben levételeket eszközölni.

— **Toalett-mintákat,** valóban kiválóan elegáns izlésben küldött most a párisi **Maison Mandl Manó** utóbbi bevásárlási utjáról kassai raktárának. Azon mélyen tisztelt hölgyeknek, akik már ismerik ezt a hírneves céget, mely munkaképességének számos bizonyítékát adta, bizonyára kényelmére lesz, hogy ezen gyönyörű toalett-mintákat a cég kassai képviselőjénél (Forgács-utca 18—20. I. emelet) is megtekinthetik. A mostani divat dús és komplikált kiviteli facon ajánl, azért tanácsos, hogy a megrendeléseket mindenki minnél hamarabb eszközölje, hogy a toalett-darab birtokába jusson.

Henneberg-selyem csak közvetlenül! Fekete, fehér és színes, méterje 60 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig, bluzok és öltönyök céljára. Bérmentesen és már vámmentesen házhoz szállítatik. Nagy mintaválasztékot azonnal küld.

HENEBERG selyemgyáros, Zürich.

SZÍNHÁZ.

— máj. 21.

** **Sárosi Paula, mint Bob.** Folyó hó 18-án érdekes estéje volt színtársulatunknak. A „Bob herceg” került színre majdnem abban a szereposztásban, mint a tavalyi szezonban a bemutató előadásnál, csupán **Bob herceg** szerepének alakítása jutott a már elszereződött **Komlóssy Emma** helyett **Sárosi Paulának**. **Sárosi Paulának** **György herceg** szerepében igen jelentős sikere volt s a közönség — mely ez alkalommal teljesen megtöltötte a színházat — igen rokonszenvesen fogadta a művésznőt, kinek a mi színpadunkon tulajdonképen ez volt az első, jelentősebb debüt-je. Nagy grációzitással, elragadó kedvességgel játszott mindvégig s minden felvonásban felelendült a közönség soraiban a tapsvihar s a kiváltott rokonszenvedés és szeretet eme megnyilatkozása láthatólag jól esett a művésznőnek, ki feladatának nagy igyekezettel és nagy tudással törekedett megfelelni, s mi neki kétségen kívül sikerült is. Az általános vélemény oda csúcsosodott ki, hogy **Sárosi Paula** nagyon rutinirozott, intelligens művésznő, kiben sok természetes kedvesség, báj és grációzitás, van párosulva oly művészi tudással, mely hatástalanul elfogulatlan kritika előtt nem maradhat. — A többi szereplők a régiek voltak. **Bárdos (Anne)**, **Palásthy (Pomponius)** mint mindenkor, ma is elsőrendűek. A zenekart **Marthon Géza** di-

rigálta nagy szakértelemmel és temperamentummal.

** „A koldusdiák“ reprize f. hó 19-én esütörtökön este ment szépszámu közönség érdeklődése mellett, kiket színházba vonzott Milócker Károly kellemes, dallamtele zenéje. Novalska grófnő szerepében Halmi Kornélia, leányai szerepében pedig Bárdos és Diósi voltak vonzó. Dacára annak, hogy a darab ismerős, a repriz színiestje mindvégig hangulattelt volt s a közönség érdeklődése egyáltalában nem csökkent. A két koldusdiák szerepét Cseőregh és Radványi adták s különösen nagy sikert arattak énekszámakkal. Ollendorft Nagy Gyula alakította mindvégig vonzó, humoros alakrajzban.

** Az állatszeliidítő f. hó 20-án került színre bemutató előadasként. A darab bemutatójáról irt recenziót következő számunk fogja hozni.

** Az első ifjúsági előadás. Kedden, május hó 23-án ifjúsági előadasként a „Bánk-bán“-t hozza színre a társulat. Ezuttal igaz elismerésünket fejezzük ki itt az ifjúsági előadások bevezetéséért Komjáthy igazgatónak, aki ilyen figyelemre méltó, tanulságos, lélek és szívemesítő alkotások színrehozatalával is igyekszik tőle telhetőleg hatást gyakorolni az ifjúság fogékony lelkületére. Nem kételkedünk, hogy az ifjúság és első-sorban azoknak a vezetői mindig oda fognak hatni, hogy ha az ifjúsági előadások esetleg állandósíttatnának: a színház ne maradjon üresen, mert valóban mérlegelendő neveléstani szempontból a közvetlen hatás, amit az ilyen tartalmas, komoly színvonalon álló ifjúsági előadások az ifjúság érzelem-világára, lelkületének nemesítésére gyakorolnak.

** Szereposztások. Ma f. hó 21-én a „Kis kofa“ Falk Richard sikert aratott operetteje került színre; a darabot f. hó 22-én a mai szereposz-

tásban ismétlik meg. Hétfőn május hó 23-án Rákosi Jenő legendája a bolond“ kerül színre a következő szereposztásban: Bimbó — Makray, Bimbilla — Bárdos, Deli — Radványi, Dirigó — Nagy, Ellák — Cseőregh, Piroska — Bariháné.

** Heti műsor: Vasárnap, f. hó 22-én két előadás, d. u. 3 1/2 órákor mérsékelt helyárrakkal „Nebántsvirág“ operette, este „A kis kofa“ nagy operette ujdonság. — Hétfőn, 23-án két előadás, d. u. 3 1/2 órákor „Tavaszi“ operette, este: „Bolond“ Rákosi és Szabados Jenő legendája. — Kedden, 24-én d. u. ifjúsági előadásul „Bánk-bán“ este, „Jó barátok“ Sardou vigjátéka. — Szerdán, 25-én „Éjjeli menedékhely“ Gorkij Maximnak híres színműve. — Csütörtökön, 26-án „Bob hereg“ operette. — Pénteken, 27-én „Sursum corda“ Bosnyák Zoltán kitűnő színműve, ujdonság. — Szombaton, 28-án d. u. ifjúsági előadásul „Csalódások“ Kisfaludy pompás vigjátéka, este „Drótostót“ Lehár Ferenc remek operetteje, bérletszünetben.

IRODALOM.

Ábrándozások . . .

Ábrándozások, édes álmok
Hová, háová repültök, szálltok? . . .
Maradjatok . . . hiszen szeret még!
S álmodni én még ugy szeretnék! . . .
Álmodni szépet, szép jövődöt,
Mely könnyosított szívem felett nőtt,
Mely lenne bánatom jutalma
S a melyen tüske nem sarjadna . . .

Hazugság minden! ábránd, álom,
Rideg, kihalt, bus pusztaságon.
Remélünk folyton s vége nem más,
Egy kínos, összetört sóhajts.
Nyiló virág, madárdal, lányka
Csak csábítás, csak bánat árnya . . .
. . . Álmodjon hát! álmodni oly szép!
Hadd álmodjam, hogy ő szeret még! . . .

(Karád)

Kantor Mihály.

Egressy Szózata új átdolgozásban.

Egressy Bényei Vörösmarty Szózata szerzett dallamának ritmikus fogatkozásait mindenki észrevette. Egressy nehézségeibe utközött. A különben magyaros zamatu dallam ritmikailag a leggyöngébb. Vörösmarty Szózata jambikus menetű. Ez okozta a nehézséget. Tudvalevő dolog, hogy a magyar ritmus ereszkedő természetű. A jambus emelkedő. Farkas Ödönnek, a kolozsvári zeneakadémia kiváló képzettségű igazgatójának sikerült a dallamot a szöveggel teljes összhangzásba hozni és a ritmikai hiányokat minden tekintetben helyrehozni. Szerencés volt a gondolata és szerencés a kivitele. Bizton hisszük, hogy a Szózatot ez új alakjában csakhamar megtanulják dalköreink s erős a reményünk, hogy ebben az új alakjában még inkább beleéli magát a nemzet lelkébe. Örvendünk Farkas Ödön szerencés gondolatának és örömmel üdvözljük mint a Szózat újraalkotóját.

NYILT TÉR*)

Válasz Bényei István ur nyilatkozatára.

A „Zemplén“ 53. számában közzétett nyilatkozatában feltűnő betűkkel tüntette ki „Műépítész“ címetet, ez talán fáj önnek tisztelt építőmester ur? de hogy ezt jogos vagyok használni, azt okmányaim igazolják, de meg a sátoraljaujhelyi járás főszolgabirájának, mint volt I. foku iparhatóságnak legutóbb 1903. év 3642. sz. a. hozott véghatározata is, amelyben Domokos építőiparost éppen ily irányu tudakozódása alapján értesítette. Hogy nem tetszik építőmester urnak e címzés, azzal nem törődöm.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Közismert egyén vagyok; de nem úgy, mint a B ur roszhiszemű nyilatkozata célozza, mert hála az Egek urnának 21 esztendő óta úgy itt, mint Budapesten közelmérésrel, mint ön-álló műépítész működtem s jelenleg is működöm s B. ur elismerésére nem szorulok.

Szemenszedett hazugság kifejezését határozottan visszautasítom, mert éppen én kértem fel az ön által tett nyilatkozat terjesztőjének megnevezését, s minthogy az illetőt megnevezni nem tudta, vagy nem akarta, a hazug elnevezés méltán azt illetheti, aki felőlem ilyen hirt kohol.

Hirlapi polemiába bocsájtkozni szándékom nem volt s nincs is, de fentartom az előbbi nyilatkozatomban tett azon kijelentésem, hogy B. urat mindaddig, amíg az aljas hazug nyilatkozat terjesztőjét megnevezni nem tudja vagy nem akarja, nem tartom igazmondó embernek; részemről még kijelentem, hogy nyers és sértő nyilatkozatért bíróság utján szerzek elégtételt.

Különbben is ily eljárás után önnel minden további érintkezést még hirlapban is beszüntetni kötelességemnek ismerem.

Sátoraljaujhely, 1904. május hó 20-án.

Jenik Béla,
műépítész.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

S. L. R. Abauj-Halmaj. Az elmaradás oka egyedül abban van, hogy azóta csupán a „Nemzetünk halottja“ lett közölve, ebből a kért példányok már ott is vannak. — Üdvözlöt.

Íj. H. A. Neviczke. Köszönet, jönni fog.
P. M. Gálszécs. Levél ment.
D. J. Falkus. Fájdalom! de rövidíteni kellett aránylagosan lapunk terjedelméhez.

Kiadótulajdonos: Éhler Gyula.

H I R D E T É S E K.

Ha „Zacherlint“ kérsz, melynek nagy a hira,
Nyájas olvasónő, soh' se vedd „kimérve“;
Eredeti csak az, a mely üvegben van.
Es a gyártó védjegyével ellátva van.

Hogy nyugalmad legyen éjjel és nappal
És ne kinozzon téged semmiféle rovar
Keress fel mindenütt csakis azt a boltot,
Ahol kifüggesztették a „Zacherlin“ plakátot.

MÉRLEG

gyártmányokról szóló képes árjegyzékemet, mely a legkülönfélébb;

egyensúly, tizedes és százados mérlegek,
gabona-, marha- és hidmérlegek,

továbbá
hitelesített súlyok és űrmértékek

ábráit és árait tartalmazza, érdeklődőknek készséggel küldöm ingyen és bérmentve.

Használt, hibás mérlegek javítását elvállalom.

SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPEST,

Fő-üzlet: VI, FONCIÉRE-PALOTA.

Gyár: VI, REVAY-UTCZA 16, saját ház.

Déli jég- és viszontbiztosító-társaság.

Alapított 1894-ben a cs. kir. Adria-i biztosító-társulat védnöksége alatt Budapest, Váci-utca 20. sz.

Intéző: BÁRÓ PODMANICZY FRIGYES.

Az intézet vagyoni állása 1903. évi december 31-én.

Biztosítási alapok	korona fill.	korona fill.
1. Pénztári állomány	9812	40
2. Hiteletintézetek és bankoknál rendelkezésre álló követelések	1,159,289	55
3. Értékpapírok a számadási év zártakor fennálló árfolyam alapján (kimutatás szerint)	5,056,856	55
4. Kárméltóságok vezér- és kerületi ügynökségeknél	428,290	40
5. Biztosító társaságoknál fennálló számla-követelések	401,816	11
	7,076,033	
A későbbi években esedékes tizedek összege	2,453,128	15

A biztosítási alapok elhelyezése.	korona fill.	korona fill.
1. Részvénytőke	3,000,000	—
2. Tőke tartalékalap	373,731	65
3. Jég-külön-tartalék	1,150,000	—
4. Árnyomigazozási tartaléka	254,873	04
5. Jégdíj-tartalék	417,160	09
6. Tűzdíj-tartalék	948,288	88
7. Független károk tartaléka	895,960	25
8. Különböző hitelezők	305,294	92
9. Előző évi nyer. egyenleg-áthozat	281,06	45
10. Forgalmi nyereség	202,642	72
	7,076,033	

A biztosítási díjak igen jutányosak s a felmerülő károk a leggyorsabban és legpontosabban térítetnek meg. Biztosítási ajánlatokat a legelőnyösebb feltételek mellett elfogadják és kötelebbi felvilágosításokat készségesen adnak a „Déli jég- és viszontbiztosító társaság” magyarországi osztálya, valamint összes vezér-, fő- és kerületi ügynökei.

Kerületi főügynökségek: Kornstein és Klein és Nagy Albert.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — be-beadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jó hírnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai számerodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó
S.-A.-Ujhely Korona v

Bútorokat

tetemesen leszállított olcsó áron lehet vásárolni az Első zemplénmegyei honi bútor-csarnokban S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém értesíteni, hogy a „Vörös ökör” épületében a földszinten és az emeleten nyolcz teremben lévő

BUTORRAKTÁRAIM

túlhalmozott készletét helyszüke miatt tetemesen leszállított olcsó bevásárlási áron adom.

Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel
WILHELM HENRIK.

252/1904. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alólírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a saujhelyi kir. törvényszék 5408/1904. számú végzése által Steinmetz Bernat király-helmeczi lakos javára, Jakubovics Herman és neje Klein Hani ottani lakosok ellen 400 korona tőke, ennek 1904. évi április hó 5. napjától számítandó 6% kamattal es. eddig összesen 54 kor. 68 fillér perköltés követelés erejéig elendő kiállítású végrehajtás alkalmával bíróság 1. é. felülfoglat és 646 koronára becsült házi buorok, varrógépek, vásári ponyva és láda, kész cipők és csizemből álló ingóságok nyilvános árverés után eladandak.

Mely árverésnek a kir. helmeczi kir. járás-bírósi V. 1562. 1904. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Király-Helmeczen alperes lakásán leendő eszköz-leszre 1904. évi május hó 26-ik (huszonhatodik) napján d. u. 2 órára határidővel kiállítású és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érin tett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladandó fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiírtandó. Végül felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vétel-árából a végrehajtó követelését megelőző ki-elégítettéshz tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdésig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kir.-Helmeczen, 1904. évi máj 11-én.
Szabó Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

4789. sz. 1904.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Pünkösdi, országos vásár f. évi május hó 26-tól bezárólag május hó 30-ig fog megtartatni. — Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra május hó 26-tól esütörtökön reggel 5 óratól kezdve meg van engedve. Temesvárott, 1904. évi április hó 20-án.

A városi főkapitányságtól
Bandl Rezső, főkapitány.

Bánáti ló-, szarvasmarha-, juh-, és sertés vásár. — Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és iparvásár.

Tk. 599/1904 szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósi, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a tokajhegyaljai Takarékpénztár és T.-nak mint végrehajtóknak Delák Rároly végrehajtást szenvedő elleni 2005 kor. 24 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a saujhelyi kir. törvényszék, a tokaji kir. járásbírósi területén lévő Tokaj községében fekvő, a tokaji 1606. sz. tjkvben Delák Rároly végrehajtást szenvedett és végrehajtáson kívül álló neje szül. Patay Rozália nevén álló 700. hr. számú ház, udvar és kertre az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a alapján egészen az árverést 939 koronában ezennel megállapított kiállítású árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1904. évi május hó 27-ik napján d. e. 10 órakor ezen hatóság megtartandó nyilvános árverésén a megállapított kiállítású áron alól is eladandó fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsár: nak 10 %-át v. 93 k. 90 fill. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Tokajban, a kir. járásbírósi, mint tkvi hatóságnál 1904. március hó 5. napján.

Plathy,
kir. járásbíró.

Irni, olvasni tudó
fiut lapkihordásra felvesz
a „Zemplén”
kiadóhivatala.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házaszer, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedorzsolással alkalmazatik köszvény, csúszl és megítésként.
Intés. Súlyosabb utazatok miát bevásárláshoz, laskor óvatosság legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f. l. k. 40 f. és 2 k. árban a legközelebbi gyógyszerárban kapható. Forgalmaz: Török József, gyógyszerész, Budapest.
Richter F. Ad. és társa,
csasz. és kir. udvari szállító,
Rudolstadt.

Gyár NYERGES-ÚJFALU (Esztergom m.) Sörgöncim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA

AZ BESZT-CEMENT-PALA

Hatschek Lajos szab.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS Budapest, VI., Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiromány. — Kérjen ismertetést.

ERDŐ-BÉNYE GYÓGYFÜRDŐ

Zemplénavarmegyében.

A fürdőidény május 23-án kezdődik és tart szeptember 15-ig.

Hatása: gazdag vas- és timsó-tartalmánál fogva kitűnő a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, görvélkórban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek. Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervek és malarikus bajokban szenvedők részére. Gyógyhasználatra az újonnan fölépült fürdő-lakban, 20 fürdőszobában 4 porcellán-, 4 réz- és 24 fakád van elhelyezve. Ezenkívül négy kisebb szoba a hidegvíz gyógy módhoz rendeztetett be 2 káddal, 2 ülőkáddal, teljes zuhanykészlettel, izzasztó kamarával, 2 pakoló ágygyal és a villamos fürdőhöz szükséges készletekkel. Használható iszap-, vasláp-, sós- és villámfürdők; masszázs-, izzasztó- és hidegvíz gyógy mód. Ivó-gyógy módhoz mindenféle ásványvíz van készletben. A fürdővendégek elhelyezésére 7 épületben a hivatalos helyiségeken s lakásokon kívül esinos berendezéssel s villamos esengővel ellátott 79 szoba áll rendelkezésre. Szórakozásra szolgálnak: esinos ét-, tánc-, olvasó- s női terem, könyvtár, hirlapok, biliárd, társas- és torna játékok, naponkint kétszeri tér-zene. Terjedelmes, arnyékos erdei sétautak. Kápolna. — Vendéglős Bunyasi József Varannórol. Az étkezés olcsó és kifogástalan. — Az izraelita vendéglő esinos, új verandás épületben van elhelyezve. Házi gyógytár, posta- és telefonállomás helyben van. Sörgöncyket Erdő-Bényéről veszem át, a hol a távirtda-állomás van. Vasuti állomás a személyvonatokhoz Erdő-Bénye fürdő (1/2 órányira a fürdőtől). Viteldij: bérkoesi egy személy által igénybe véve 1 kor. 60 fill., külön rendelt koesi pedig egy vagy több személyre 2 kor., két vagy több személy által igénybe véve személyenkint 1 kor. 20 fill. — Gyorsvonatokhoz Liszka-Tolesva (1 órányira a fürdőtől), hol bérkoesi egy személy által igénybe véve, a fürdőtől és viszont 2 korona. Két vagy több személy által igénybe véve személyenkint 1 kor. 60 fillérbe kerül. Külön rendelt koesi pedig egy vagy több személytől használva, 4 korona.

Podgyászért 25 kgr. súlyig díj nélkül, 25-40 kgr.-ig 1 kor., 40 kgr.-nál nagyobb súlyért 2 korona fizetendő, még az esetben is, ha ez külön hozatnék el.

Fürdő-orvos: Asztalos Kálmán dr. Erdő-Bényéről.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

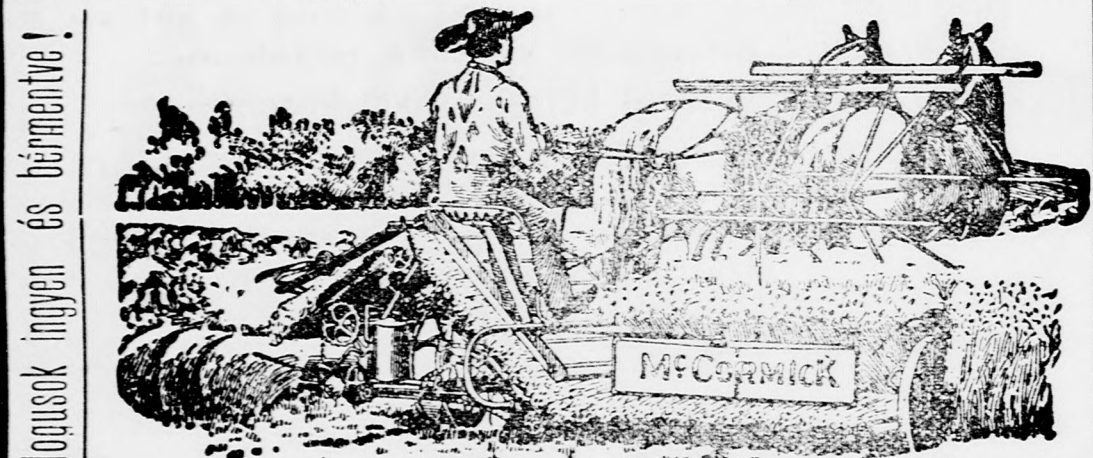
a fürdőigazgatóság.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V. Váci-u. 30

Gyártmányok: Kévektógép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila“ kévektógépfonal gyártmányai
Évi gyártmány 362,000 gép.

KATONA BÉLA

OKLEVELES MÉRNÖK
Sátoraljaujhelyen, műszaki és vállalati

*** mérnöki irodát ***
nyitott.

Irodája foglalkozik: birtok felmérésekkel, térképezésekkel, tagosításokkal, parcellázásokkal és a mérnöki munka körébe tartozó mindennemű tervezésekkel.
Elvállalja: utak, vasutak, hidak és épületek tervezéseit és építését.

Iroda: Kazinczy-utca 507. (Haas-féle épület.)

Közgyűlési meghívás.

Az első sátoraljaujhelyi petroleumfinomító részv.-társaság

i. évi május hó 26-án délután 3 órakor

a sátoraljaujhelyi Takarékpénztár helyiségében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tisztelt részvényeseket ezennel meghívom.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadások és mérleg bemutatása.
2. Mérleg megállapítása.
3. A felmentvény iránti határozat.
4. Ügyvezető igazgató választása.
5. Esetleges indítványok tárgyalása.

A zárszámadások, valamint az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések a társaság hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Sátoraljaujhely, 1904. május hó 14.

Dókus Gyula,

elnök.

XXIV-ik magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték

melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonyczélúakra fog fordítottat
Ezen sorsjátéknak 7691 nyereménye van 365,000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150,000 korona.

		továbbá:	
1 főnyeremény	— — — 50,000 kor.	20 nyeremény á	— — — 500 kor.
1 „	— — — 20,000 „	50 „	— — — 100 „
1 „	— — — 10,000 „	100 „	— — — 50 „
2 nyeremény á	— — — 5,000 „	1000 „	— — — 20 „
5 „	— — — 2,000 „	6500 „	— — — 10 „
10 „	— — — 1,000 „		

Huzás visszavonhatlanul 1904. június 30-án.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. Lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vám-palota), valamennyi posta-, adó-, vám- és söhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdében és váltó-üzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

A „Miskolczi Hitelintézet“ áru- és terményraktáraiban
az ezidei

XII-ik évi gyapju-vásár

beraktározással egybekötve

1904. évi június hó 20-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

A „Miskolczi Hitelintézet“
részvénytársaság igazgatósága.

Utánnymot nem díjaztatik.

URANOS - kék

ruhamosáshoz
a legjobb kékítő szer.
— Törvényesen védve. —

Mosó-intézetekben, háztartásokban a legked-
veltebb ruhakékítő.

Olcsó és felülmúlhatatlan!

Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő.
1 nagy üveg 1.60 kor., 1/2 üveg 1 kor.

↳ Kapható mindenütt. ↳

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos
gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.

Építkezéshez vasuti sínek, vasgerendák, fal, kötővasak, mennyezet nád stb.

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy
Sátoraljaujhelyben (a kis piacon) immár 35 év óta
létező

Herz Kálmán Fia

vaskereskedést, bádogos, lakatos műhelyi
együtt átvettük és azt ezen czég alatt tovább fogjuk
folytatni.

Mínt hogy üzletünk a vas szakma minden cik-
kére kiterjed, kérjük, hogy szükséglet esetén biza-
lommal hozzánk fordulni sziveskedjenek és biztosít-
juk, hogy **áraiak a legelőnyösebbek.**

Bádogos műhelyünkben minden néven neve-
zendő munkák, é. p. **uj tetők, cserz esatornák,**
disz munkák, valamint a legesekélyebb javításo-
kat és festést szakszerűen, kiváló gondossággal bá-
mulatos olcsó árban készítünk el.

A midőn még szives pártfogását kérjük vagyunk

teljes tisztelettel

Kaesztenbaum Lajos
és
Herz Sámuel.

Elsőrendű Roman és Portland ezémet, mennyezet gipsz.

Saját készítményű takarékos kályhák 10 koronán felől 200 koronáig.
Veszünk minden nevezendő ócska vasat és érczet mindig a legmagasabb árban.

Mindenféle építési vasalások, valamint bádogos, lakatos, asztalos, kovács, kerépgyártó,
bódnár szerszámok.

Hirdetés.

A t. cz. közönségnek tudomására hozzuk, hogy **földbir-
tokokra és sátoraljaujhelyi házakra is**

törlesztéses kölcsönöket

eszközlünk, régibb keletű jelzálog-kölcsönöket pedig **convertá-
lunk,** vagyis olcsóbb kölcsönökké átváltoztatjuk.

„Zempléni megyei keresk., ipar-, termény- és hitelbank“
Sátoraljaujhelyben.

A

Magyar Országos Központi Takarékpénztár

Budapest, Deák Ferencz-utca 7. szám

engedélyez a legkedvezőbb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra
a kimutatott földadó vagy a színhelyen foganatosított becslés
alapján.

**Kölcsönkérvényekhez a telekkönyvi kivonat és katasz-
teri birtokiv hitelesített alakban esatolandó.**

A legkisebb engedélyezhető kölcsön 2000 korona.

Drága kölcsönök convertáltatnak olcsóbbakra,

Bármilyen kérdések a fenti címhez intézve, gyors
elintézést nyernek.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel van szerencsém Sátoraljaujhely és vidéke
mélyen tisztelt közönségének tudomására hozni, hogy

kocsi-készítő üzletemet

Rákoczi-utca Mendik-féle házból a **nagy vendégfogadó**
tözsomszédságában helyeztem át.

Uj műhelyemet a mai kor igényeihez szakszerűen be-
rendeztem és mostantól már teljes kocsi elkészítését elvál-
lalok, illetve **kocsi-fényezést és bélelést is,** ugyszintén gaz-
dasági ígás szekereket és hozzátartozó részeket pontosan
és jutányos árban készítek.

Kocsi raktáramat megnagyobbítottam. Használt kocsikat
beeserélek, a nálam készült kocsiért felelősséget vállalok.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlvá
maradtam

kiváló tisztelettel:

KÓTITS ISTVÁN,
kocsigyártó.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. cz. közönséget, hogy Sátoraljau-
helyben és nagyobb vidéki városokban levő házakra,
továbbá földbirtokokra 10—70 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközlünk.

Az ide vonatkozó közelebbi felvilágosítások hiva-
talan helyiségünkben megszerezhetők.

Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár
és Hitelegyle.